

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní JUDr. Bohuslavou Drahošovou v právní věci žalobce: **N. D. M.** státní příslušnost Vietnamská socialistická republika, zastoupeného Mgr. Markem Sedlákem, advokátem se sídlem Brno, Příkop 8, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR** se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3.9.2013 č.j. OAM-326/ZA-06-HA08-2010, **o udělení mezinárodní ochrany**

t a k t o :

I. Žaloba **s e z a m í t á .**

II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

Rozhodnutím žalovaného ze dne 3.9.2013 č.j. OAM-326/ZA-06-HA08-2010, které žalobce napadl žalobou ze dne 20.9.2013, žalobci nebyla udělena mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu. Správní orgán dále rozhodl, že doplňkovou ochranu pro existenci důvodů podle § 15a zákona o azylu nelze udělit, když v průběhu správního řízení shledal, že žalobce nesplňuje zákonné podmínky pro udělení azylu dle citovaných ustanovení.

Žalobou podanou v zákonné lhůtě se žalobce domáhal zrušení v záhlaví rozsudku uvedeného rozhodnutí žalovaného a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení.

V žalobě namítal, že žalovaný nedostatečně zjistil skutkový stav a rovněž napadené rozhodnutí zatížil vadou nesprávného právního posouzení. Uvedl, že rozhodnutí je nepřezkoumatelné. Základní obavou žalobce po celou dobu řízení je obava z uložení trestu smrti. Žalobce byl rozsudkem Krajského soudu v Ostravě, pob. v Olomouci č.j. 53T 3/2005-629 uznán vinným z trestného činu vraždy. Tohoto trestného činu se dopustil 19.8.2000. Žalobci byl uložen trest odnětí svobody ve výměře 12 let. Z výkonu trestu byl podmíněně propuštěn se zkušební dobou 7 let a s dohledem probační a mediační služby. Žalobce dále uvedl, že předmětného trestného činu se nedopustil v nějakém úmyslu obohacení atd., ale v afektu, v rámci snahy chránit svou sestru v místě konfliktu (rvačky) na tržnici.

Uvedl, že již v rámci samotného trestního soudního řízení Vietnamská socialistická republika požádala o vydání žalobce k trestnímu stíhání. Žalobce vydán nebyl, a to s ohledem na skutečnost, že dle právních předpisů Vietnamské socialistické republiky žalobci reálně hrozí až uložení trestu smrti. Krajský soud konstatoval, že vzhledem k reálné možnosti uložení trestu smrti žalobci je nepřijatelné žalobci uložit trest vyhoštění, jelikož je zde skutečná hrozba porušení procesní zásady ne bis idem, a to právě vzhledem k reálné obavě z uložení trestu smrti (strana 18 uvedeného rozsudku).

Obava žalobce z uložení trestu smrti není jeho pouhým subjektivním „pocitem“, ale uložení trestu smrti žalobci objektivně hrozí. Nejsou najisto postaveny základní lidskoprávní záruky, které považují všechny evropské státy za naprosto elementární standart.

Žalobce opakovaně tuto skutečnost namítal v rámci azylového řízení. Dle jeho názoru se však žalovaný s touto skutečností důsledně nevypořádal, když napadené rozhodnutí je v tomto směru skutkově nepřezkoumatelné. Potažmo je nepřezkoumatelné i právně, když zde je dána reálná hrozba vážné újmy. Poukázal na to, že mezinárodními závazky České republiky je i uskutečnění takových kroků, které minimalizují riziko uložení či vykonání trestu smrti. Odkázal na Ústavu ČR a Evropskou úmluvu o ochraně lidských práv, resp. mezinárodní pakt o občanských

a politických právech. Zdůraznil, že s přihlédnutím k článku 10a Ústavy ČR je Česká republika rovněž mezinárodně vázána učinit veškerá opatření, aby nedocházelo k výkonu trestu smrti. Konstatoval, že mezinárodním závazkem ČR je i povinnost předcházet ukládání trestu smrti samotnému, resp. jeho výkonu.

Uvedl, že dle jeho názoru je správní orgán schopen učinit taková skutková zjištění, aby bylo bez sebemenších pochybností postaveno na jisto, že žalobci bude ve Vietnamu uložen trest smrti, resp. porušena zásada ne bis in idem. Správní orgán se dle jeho názoru nevypořádal se skutkovými okolnostmi.

Namítal nesprávné posouzení ust. § 15a odst. 1 písm. b/ zákona o azylu

a namítal, že žalovaný nezohlednil výklad teleologický, historický ani systematický. Dovozoval, že výluky zakotvené v ust. § 15a zákona o azylu je nezbytné vykládat v kontextu s ust. § 15 zákona o azylu, a že výluky z doplňkové ochrany a výluky z azylu samotného nelze interpretovat odtrženě, ale vždy souladně.

Žalobce též namítal porušení svého práva na ochranu soukromého a rodinného života, dále porušení obdobných práv náležejících jeho rodinným příslušníkům. Uvedl, že žije dlouhodobě se svou přítelkyní – paní M. S., když intenzivní vztah stále setrvává ještě z doby předcházející trestnému činu. Po celou dobu výkonu trestu odnětí svobody přítelkyně žalobce navštěvovala a udržovala s ním vzájemný kontakt. Po celou dobu od podmíněného propuštění spolu rovněž sdíleli společnou domácnost. Mají společně dvě nezletilé děti, a to M. a L. S., oba narozeni X. Pobytová situace žalobce je neřešitelná prostřednictvím zákona o pobytu cizinců. Neudělení azylu, resp. doplňkové ochrany žalobci tak bude mít de facto povinnost k vycestování z území ČR, a tedy návratu do Vietnamu, kde mu reálně hrozí trest smrti. Již samotným vycestováním, a zcela zjevně pak při hrozbě výkonu trestu smrti, tak bude zasaženo do rodinného a soukromého života žalobce a rovněž do rodinného a soukromého života jmenovaných blízkých osob. Rodinní příslušníci nemohou vycestovat a žít ve Vietnamu. Vycestování žalobce z území ČR by bylo v rozporu s mezinárodními závazky a bylo by tedy vážnou újmu, jak ji chápe ust. § 14a odst. 2 písm. d/ zákona o azylu, neboť by došlo k porušení mezinárodních závazků (čl. 1 Ústavy ČR), a to jak z pohledu samotného žalobce, tak především z pohledu práv osob blízkých.

V písemném vyjádření k žalobě ze dne 21.10.2013 žalovaný popřel oprávněnost námitek uvedených žalobcem a současně s nimi nesouhlasil. Odkázal na obsah správního spisu, zejména na vlastní žádost o udělení azylu, použité informace o zemi původu, výpovědi žalobce a na vydané rozhodnutí ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky.

Žalovaný uvedl, že se řádně případem žalobce zabýval, posoudil jeho případ individuálně, vyšel ze všech předložených podkladů a všech výpovědí žalobce, které věrohodně citoval. Porovnal je s dostatečným množstvím aktuálních informačních pramenů, které popisují jak obecnou situaci v zemi původu, tak konkrétní situaci v zemi dotyčného v návaznosti na jeho případ. Dle jeho názoru stav věci byl v řízení zjištěn dostatečně a řádně. Ze všech, dle názoru žalovaného, dostatečných podkladů, je zřejmé, že závěry, které učinil v odůvodnění napadeného rozhodnutí, jsou správné a rozhodnutí správního orgánu vychází z řádně zjištěného skutkového stavu věci. Žalovaný uvedl, že nedospěl k závěru, že by bylo možné žalobci udělit mezinárodní ochranu ve smyslu ustanovení § 12, § 13, § 14 zákona o azylu. V této souvislosti žalovaný odkázal plně na obsáhlé závěry vydaného rozhodnutí, ze kterých vyplývá, které skutečnosti byly podkladem pro rozhodnutí a jakými úvahami byl žalovaný veden při hodnocení důkazů a při použití právních předpisů, na základě kterých rozhodoval.

Žalovaný též uvedl, že dospěl k závěru, že nelze udělit doplňkovou ochranu pro existenci důvodů podle ustanovení § 15a zákona o azylu. Správní orgán posuzoval tuto okolnost dle zákona o azylu v souladu s kvalifikační směrnicí, která byla transponována do českého azylového zákona a konstatoval, v návaznosti na příslušná ustanovení, že žalobce nejen splnil podmínku, že existují závažné důvody domnívat se, že spáchal závažný zločin, ale i nad to sám v průběhu správního řízení prokázal, že spáchal takovýto zvlášť závažný zločin. Tato okolnost citovaná v ust. § 15a odst. 1 písm. b/ není nijak v zákoně omezena teritoriálně a nelze se pouze omezit na úzký výklad, že by k tomuto muselo docházet pouze mimo území. Kdyby tomu tak bylo, jistě by zákonodárce ust. § 15a odst. 1 písm. b/ zúžil či jinak vymezil. Dle názoru žalovaného přijaté řešení odpovídá okolnostem případu a rozsah dokazování byl dán obsahem podané žádosti. Navrhoval zamítnutí žaloby.

II.

Krajský soud vycházel z napadeného rozhodnutí žalovaného ze dne 3.9.2013 č.j. OAM-326/ZA-06-HA08-2010 a z připojeného správního spisu žalovaného téhož čísla jednacího. Při řízení o žalobě žalobce vycházel přitom krajský soud z ust. § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb. soudní řád správní (dále jen s. ř. s.) a ze skutkového a právního stavu, který tu byl dán v době rozhodování žalovaného (ust. § 75 s. ř. s.).

Z obsahu správního spisu krajský soud zjistil, že připojený správní spis obsahuje:

1) Žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany sepsanou odborem azylové a migrační politiky, pracoviště Zastávka u Brna dne 3.9.2010 a žádost z téhož dne

psanou vlastní rukou žalobce, ve kterých žalobce uvedl, že se musí každý měsíc nahlásit na mediační službě. Ve Vietnamu mu hrozí trest smrti. Tady má rodinu, přítelkyni M. S. Musí splnit zkušební dobu s dohledem, má povinnost uhradit škodu, kterou udělal. Svou vlast opustil v r. 1992, když odjel za účelem podnikání. To byl jediný důvod. V ČR má bratra, sestru a přítelkyni M. S. Jsou spolu 15 let. Neopustila jej ani po dobu, co vykonával trest. Chystají se uzavřít sňatek. V případě návratu do vlasti mu hrozí trest smrti. V ČR má přítelkyni, chce se o ni starat. Musí uhradit škodu 850.000,- Kč. Ve Vietnamu není schopen tento dluh splatit.

2) Protokol o pohovoru k důvodům žádosti o udělení mezinárodní ochrany na území ČR ze dne 15.9.2010, sepsaný odborem azylové a migrační politiky, pracoviště Zastávka. Žalobce uvedl, že vlast opustil v r. 1992. Vlast opustil, protože chtěl v ČR podnikat a hledat nový život, vyzkoušet lepší život. Jiné důvody k opuštění vlasti neměl. Do ČR přiletěl na základě víza za účelem podnikání. V ČR ztratil svůj pas a vízum asi pár měsíců po příjezdu do ČR. Asi v r. 1995 mu jeden zprostředkovatel řekl, že si může za peníze obstarat platný pas pod jinou identitou. Kvůli pobytu a podnikání si pas koupil s jiným jménem a používal ho do r. 2000. V tomto roce spáchal vraždu a v trestním řízení přiznal svou totožnost. Po propuštění z věznice měl překlenovací víza, poté výjezdní příkazy a na základě odmítnutí žádosti o vízum za účelem strpění pobytu se rozhodl požádat o mezinárodní ochranu. O udělení mezinárodní ochrany žádá proto, že nedostal žádné rozhodnutí o soudním vyhoštění a pokud by se vrátil do Vietnamu, dostane trest smrti. V ČR již trest vykonal a nechtěl by dostat další trest ve Vietnamu. Hrozí mu další trest za tutéž věc. Vietnam žádal o jeho vydání, ale vydán nebyl. V ČR má bratra, sestru a družku. Před odchodem z vlasti neměl problémy se státními orgány. Má obavy, že pokud by se vrátil do Vietnamu, za svůj čin by mohl dostat trest smrti. Musel by též opustit družku, se kterou žije 15 let. Musí se hlásit k probačnímu úředníkovi a má povinnost uhradit škody, které způsobil, zejména Pojišťovně VZP. S družkou zatím děti nemají. Pokoušeli se uzavřít sňatek, když byl ve vězení, ale to jim úřady nepovolily. Před odsouzením zde žil na základě dokladu na jinou totožnost, takže se oženit nemohl. S přítelkyní hovoří česky.

3) Protokol o pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany, sepsaný Odborem azylové a migrační politiky MV ČR, pracoviště Havířov dne 13.6.2013, ze kterého vyplývá, že žalobce sdělil, že údaje uvedené v žádosti 3.9.2010, ve vlastnoručně podepsaném prohlášení z téhož dne a pohovoru ze dne 15.9.2010 uváděl pravdivě. V minulosti užíval totožnost H.M. C., a to od r. 1996 do r. 2005. Z toho důvodu, že ztratil původní pas, a proto si koupil pas nový. Ve Vietnamu zůstali jeho rodiče a sourozenci. Od roku 1992 území ČR neopustil. Podnikal do r. 2000. Ve Vietnamu do doby odjezdu neměl žádné problémy. Odjel za prací. Má přítelkyni a dvě děti, ale není ženatý. V Olomouci bydlí na adrese N. S., T. ul. v bytě o velikosti 4+1, ve kterém bydlí jeho přítelkyně, její dvě děti, bratr, švagrová a jejich 3 děti. Domácnost financuje bratr a jeho přítelkyně. Má strach, že pokud by se vrátil do Vietnamu, dostal by trest smrti za zabití člověka. Má podmínku na 7 let do r. 2016, takže by neměl odjet z ČR. V době, kdy byl ve vyšetřovací vazbě, Vietnam žádal o jeho vydání. Ve

Vietnamu se ničeho nedopustil. Pokud by byl nucen opustit území ČR, jeho přítelkyně s dětmi nechce žít ve Vietnamu.

4) Podání ze dne 20.6.2013, kterým se žalobce, zastoupený Mgr. Vratislavem Tauberem, vyjádřil k podkladům pro rozhodnutí MV. Poukázal na to, že dle článku 6 odst. 1 VTZ platí: „Vietnamský občan, který spáchal trestný čin mimo území Vietnamské socialistické republiky, může být hnán k trestní odpovědnosti ve Vietnamu podle tohoto zákoníku. Uvedl, že nelze konstatovat, že zásada personality není vyloučena, ale trestní zákoník o ní hovoří, tedy s ní počítá. Dále uvedl, že účastníkovi řízení hrozí trest smrti. Hrozba uložení trestu smrti je reálná, neboť ve Vietnamu je tento trest reálně uplatňován. Uvedl, že se nelze spokojit s obecnou formulací, že zásada „ne bis idem“ je v praxi uplatňována, když nelze s odkazem na konkrétní normu postavit najisto, že účastníkovi řízení uložený trest bude bez dalšího akceptován.“

5) Rodné listy vystavené Magistrátem města Olomouc dne 12.10.2011, dle kterých v Knize narození matričního úřadu Města Olomouce ve svazku 94, ročník 2011, strana X, poř. číslo X je zapsáno narození M.S., nar.X z otce D. M. N. a matky M. S. a ve svazku 94, ročník 2011, strana X, poř. číslo X narození L. S., nar. X z otce D. M.N. a matky M. S.

6) Krajský úřad Olomouckého kraje, odbor správní a legislativní, dne 24.10.2006 č.j. KUOK/99531/2006 rozhodl tak, že žádost žadatele D.M.N., t.č. ve výkonu trestu odnětí svobody, zastoupeného Mgr. Markem Sedlákem, o povolení uzavření manželství pana D.M.N. v zastoupení Mgr. Jiřím Hladíkem s M. S., zamítl.

7) Rozsudek Krajského soudu v Ostravě, pobočka Olomouc č.j. 53T 3/2005-629, kterým byl žalobce uznán vinen tím, že dne 19.8.2000 kolem 11.30 hod. v Olomouci v prostorách místní tržnice bojovým nožem s délkou čepele 25 cm a šířkou ostří 5 cm prudce bodl N. C. T. do dolní části levé boční plochy hrudníku, přičemž N. C. T. na následky bodnořezného poranění dne 25.9.2000 zemřel a v zápětí na stejném místě týmž nožem napadl přítomného P.X. K., tedy 1) jiného úmyslně usmrtil, 2) dopustil se jednání pro společnost nebezpečného, které bezprostředně směřovalo k úmyslnému usmrcení jiného, v úmyslu tento trestný čin spáchat, ale k jeho dokonání nedošlo, čímž spáchal 1) trestný čin vraždy podle § 219 odst. 1 tr. zákona, 2) pokus trestného činu vraždy podle § 8 odst. 1 k § 219 odst. 1 tr. zákona, za což byl odsouzen k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání 12 roků a pro výkon trestu zařazen do věznice se zvýšenou ostrahou. Dále bylo rozhodnuto o povinnosti obžalovaného zaplatit náhradu škody.

V odůvodnění rozhodnutí na str. 18 krajský soud mimo jiné odůvodňuje, proč neuložil obžalovanému trest vyhoštění dle ust. § 57 tr. zákona. Konstatoval, že mezi obžalovaným a M. S., se kterou obžalovaný žil ve společné domácnosti, je vztah obdobný jako mezi manžely a v tomto případě by trest vyhoštění byl v rozporu se zájmem na spojování rodin. Vyhoštěním obžalovaného do Vietnamské socialistické

republiky by mohl být obžalovaný vystaven nelidskému nebo ponižujícímu trestu nebo mu hrozí uložení až trestu smrti. Vietnamská socialistická republika žádala o vydání obžalovaného. Obžalovanému hrozilo nové trestní stíhání ve Vietnamské socialistické republice. Jeho vydáním by došlo k porušení zásady uvedené v § 11 odst. 1 písmena f/ tr. řádu, neboť proti tomu jeho dřívější stíhání pro týž skutek skončilo pravomocným rozsudkem soudu, nelze trestní stíhání zahájit, popř. v něm pokračovat. Osobu obžalovaného by nebylo možno vydat do Vietnamské socialistické republiky, neboť trestný čin byl spáchán na území požadované smluvní strany, tedy na území ČR a proti vyžádané osobě byl vyhlášen pravomocný rozsudek a takovou osobu není možno vydat. Soud dospěl k závěru, že za těchto okolností nelze uložit trest vyhoštění, tak jak to má na mysli ust. § 57 tr. zákona.

8) Usnesení Okresního soudu Brno-venkov ze dne 16.1.2009 ve věci sp. zn. 28PP 265/2008, kterým bylo rozhodnuto tak, že odsouzený N. D. M. se podmíněně propouští z výkonu trestu odnětí svobody uloženého rozsudkem Krajského soudu v Ostravě, pob. Olomouc ze dne 11.11.2005 sp. zn. 53T 3/2005, přičemž se odsouzenému stanoví zkušební doba v trvání 7 roků s dohledem.

9) Rozhodnutí Služby cizinecké policie, Oblastní ředitelství služby cizinecké policie Ostrava, inspektorát cizinecké policie Přerov, skupina povolování pobytu Olomouc, dne 3.12.2009 kterým byla žádost žadatele ze dne 19.1.2009 o vydání povolení k přechodnému pobytu za účelem rodinným zamítnuta.

10) Potvrzení ze dne 19.2.2009 – M. S., potvrdila, že její druh N. D. M. žije s ní ve společné domácnosti a mají spolu trvalý vztah obdobný vztahu rodinnému ve smyslu § 15a odst. 4 písm. b/ zák.č. 326/99 Sb. a dále sdělila, že předtím než byl zatčen, žili spolu ve společné domácnosti a pravidelně ho navštěvovala po celou dobu jeho výkonu trestu odnětí svobody.

11) Rozhodnutí žalovaného ze dne 3.9.2013 č.j. OAM-326/ZA-06-HA08/2010, kterým žalobci nebyla udělena mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů a kterým správní orgán neudělil doplňkovou ochranu pro existenci důvodu podle § 15a zákona o azylu, když správní orgán shledal, že žalobce nesplňuje zákonné podmínky pro udělení azylu dle § 12, 13, 14 zákona o azylu. Žalovaný se podrobně vyjádřil k průběhu řízení před správním orgánem. Citoval příslušná ustanovení zákona o azylu. Žádost žalobce posuzoval na pozadí informací ohledně politické a ekonomické situace a stavu dodržování lidských práv ve Vietnamu. Dospěl k závěru, že žalobce v průběhu správního řízení neuvedl žádné skutečnosti, na základě kterých by bylo možno učinit závěr, že vyvíjel ve své vlasti činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu, za kterou by byl azylově relevantním způsobem pronásledován. Žadatel v průběhu řízení potvrdil, že nikdy nebyl členem žádné politické strany ani organizace, neuvedl, že by se v průběhu svého života zúčastnil ve vlasti jakýchkoliv aktivit politického charakteru či se jinak

politicky angažoval. Správní orgán konstatoval, že žadatel o udělení mezinárodní ochrany nebyl ve vlasti pronásledován pro uplatňování politických práva svobod ve smyslu ustanovení § 12 písm. a) zákona o azylu a azyl proto neudělil.

Správní orgán uvedl, že po provedeném správním řízení nedospěl k závěru, že by jmenovaný mohl ve vlasti pociťovat odůvodněnou obavu z pronásledování z důvodů uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu, tj. z důvodu jeho rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů, či že by mu takové pronásledování hrozilo v případě návratu do vlasti. Žalovaný konstatoval, že nedospěl k závěru, že by jmenovaný mohl ve vlasti pociťovat odůvodněnou obavu z pronásledování z důvodů uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu či že by mu takové pronásledování hrozilo v případě návratu do vlasti, když žalobce nic takového neuvedl. Jediným důvodem, proč opustil svou vlast, bylo, že jel do ČR podnikat. Jelikož ztratil cestovní doklad, koupil si u krajana pas nový a několik let zde pobýval s tímto dokladem a novou identitou. V r. 2000 spáchal závažný trestný čin, v důsledku něhož byl odsouzen k 12-ti letému trestu odnětí svobody. V lednu roku 2009 byl podmíněčně propuštěn a byl mu uložen ochranný dohled do r. 2016. Po propuštění z vězení se snažil legalizovat pobyt na území ČR dle zákona o pobytu cizinců, a to v jednom případě za účelem sloučení rodiny. Žádal také o pobyt přechodný a vízum za účelem strpění pobytu v ČR. V těchto řízeních dosud nebyl úspěšný. O mezinárodní ochranu žádal kvůli legalizaci svého zdejšího pobytu, neboť zde má družku a dvě nezletilé děti a nechce se vrátit do Vietnamu, protože se obává trestu smrti za vraždu, kterou spáchal na území ČR. Správní orgán uvedl, že tyto skutečnosti nelze podřadit v § 12 písm. b) zákona o azylu, taxativně vyjmenovaným důvodům pro udělení azylu. Konstatoval, že pokud

oba partneři hodlají realizovat své právo na rodinný život na území ČR, nezbavuje je to povinnosti dodržovat pravidla stanovená zákonem pro pobyt cizinců v ČR, přičemž i v případě, že nejsou naplněny podmínky pro udělení azylu, zákon o pobytu cizinců, poskytuje možnost legalizace pobytu na území ČR.

K podpoře svého uvážení odkazoval žalovaný na rozsudek Nejvyššího správního soudu v Brně č.j. 5Azs 37/2003 ze dne 22.1.2004 a rozsudek NSS č.j. 7Azs 187/2004 ze dne 24.2.2005.

Co se týče tvrzených obav jmenovaného, z opakovaného potrestání po návratu do Vietnamu kvůli tomu, že na území ČR spáchal trestný čin vraždy, jedná se dle názoru správního orgánu o pouhou domněnku spekulativního charakteru, která nemá ve zjištěných skutečnostech žádnou oporu. Odkázal na informaci MZV č.j. 123004/2012-LPTP, která tyto obavy vyvrací. Správní orgán konstatoval, že v případě jmenovaného neshledal při návratu do vlasti odůvodněný strach z pronásledování z důvodu ve smyslu ust. § 12 písm. b) zákona o azylu, a proto azyl neudělil.

Správní orgán konstatoval, že žadatel o udělení mezinárodní ochrany nesplňuje důvody pro udělení azylu podle § 13 zákona o azylu za účelem sloučení rodiny a azyl proto neudělil. V průběhu správního řízení nebylo zjištěno, že by v ČR byl udělen azyl některému z rodinných příslušníků žadatele ve smyslu § 13 zákona o azylu. Žadatel o udělení mezinárodní ochrany není rodinným příslušníkem azylanta.

Správní orgán konstatoval, že v průběhu řízení o udělení mezinárodní ochrany jmenovaného nezjistil zvláštní zřetele hodný důvod pro udělení azylu podle § 14 zákona o azylu a proto azyl neudělil. Vzhledem k tomu, že nebyly naplněny důvody pro udělení azylu jako vyšší formy mezinárodní ochrany, správní orgán současně posoudil, zda cizinec nesplňuje důvody k udělení doplňkové ochrany, jak je mu uloženo ustanovením § 28 zákona o azylu. Jmenovaný je dospělou plně způsobilou osobou a prohlásil v průběhu správního řízení, že jeho zdravotní stav je dobrý a nevyžaduje tudíž žádnou specializovanou či ve vlasti nedostupnou léčbu. Ani případnou existenci rodinných vazeb na území ČR nelze považovat za důvod pro udělení azylu z humanitárních důvodů. Zde žalovaný odkázal na rozhodnutí NSS 3Azs 12/2003 ze dne 15.10.2003 a č.j. 1Azs 5/2011 ze dne 28.4.2011.

Správní orgán při posouzení žádosti o udělení mezinárodní ochrany posuzovaného, jak uvedl v odůvodnění rozhodnutí, vycházel především z jeho výpovědi, písemných vyjádření žadatele i jeho právního zástupce, dokumentů jím doložených a dále informací, které shromáždil v průběhu správního řízení ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv ve Vietnamu.

Správní orgán poukázal na usnesení rozšířeného senátu NSS č.j. 4Azs 60/2007 ze dne 7.9.2010, dle kterého platí, že „jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany bude zjištěn některý z důvodů uvedených v § 15 nebo 15a zákona o azylu,

rozhodne ministerstvo vnitra o neudělení mezinárodní ochrany. Není dále povinno zjišťovat případnou existenci důvodů uvedených v § 12 nebo 14a zákona o azylu.“.

Správní orgán uvedl, že po pečlivém posouzení výpovědi žadatele v průběhu správního řízení o udělení mezinárodní ochrany a informací o jeho trestním stíhání a odsouzení v České republice dospěl k závěru, že na jmenovaného je nezbytné aplikovat § 15a zákona o azylu, který je implementací článku 17 Směrnice Rady 2004/83/ES ze dne 29.4.2004 (tzv. kvalifikační směrnice). Správní orgán se konkrétně zabýval ust. § 15a odst. 1 písm. b/ zákona o azylu, vylučující z možnosti získat doplňkovou ochranu osob, které spáchaly zvlášť závažný zločin. Toto ustanovení vychází z čl. 17 písm. b/ kvalifikační směrnice hovořícího o osobách, které se dopustily závažného nepolitického zločinu. V průběhu správního řízení vyšly najevo velmi závažné skutečnosti, které vedou správní orgán k důvodnému podezření, že žadatel spáchal zvlášť závažný zločin. Jmenovaný byl v ČR pravomocně odsouzen rozsudkem Krajského soudu v Ostravě, pob. Olomouc č.j.

53T 3/2005 ze dne 21.11.2005 právě pro spáchání trestného činu vraždy podle § 219 odst. 1 trestního zákona a dále z pokusu trestného činu vraždy podle § 8 odst. 1 ve spojení s § 219 odst. 1 trestního zákona. Trestný čin vraždy, pro který byl jmenovaný odsouzen, je jednoznačně definován jako zvlášť závažný zločin.

Správní orgán vzal za prokázáno, že žadatel zvlášť závažný zločin skutečně spáchal a byl pro něj pravomocně odsouzen. Vzhledem k povaze tohoto jednání žadatele, které je neslučitelné s principy, na nichž je mezinárodní ochrana vystavěna, rozhodl správní orgán na případ žadatele aplikovat ust. § 15a odst. 1 písm. b/ zákona o azylu a vyloučit jej tak z okruhu osob, kterým může být na území ČR udělena doplňková ochrana.

12) Informaci MZV č.j. 123004/2012-LPTP ze dne 5.12.2012, ze které soud zjistil, že Vietnamský trestní zákon možnost posouzení trestní odpovědnosti vietnamských občanů za spáchání trestného činu v zahraničí nevylučuje. Jedná se však o případy, kdy vietnamská strana požádá o vydání osoby k posouzení trestní odpovědnosti před výkonem trestu nebo přímo k výkonu trestu. Dle dostupných informací jinak neexistuje právní důvod k opětovnému trestnímu stíhání osoby, která spáchala trestný čin v zahraničí, byla za něj v zahraničí odsouzena a vykonala tam i stanovený trest odnětí svobody. Zásada „ne bis in idem“ je v praxi ve Vietnamu uplatňována, i když není přímo zapracovaná ve vietnamském trestním zákoně. Může nicméně vyplývat z bilaterálních či mezinárodních dohod, na které trestní zákon obecně poukazuje. Dle dostupných informací údajně není znám případ, který by dodržování této zásady vyvracel. Podle míry závažnosti mohou být za trestné činy spojené s pěstováním, výrobou, skladováním, obchodováním či užíváním narkotik uděleny tresty odnětí svobody od několika měsíců až po doživotí či trest smrti. Míra závažnosti se rozlišuje podle množství narkotik, recidivy a podle toho, zda jde o trestný čin v rámci organizovaného zločinu.

13) Informaci Mezinárodní organizace pro migraci IOM z října 2012, týkající se Vietnamu, dle které všichni občané socialistické republiky Vietnam mají právo a povinnost přihlásit se k trvalému bydlišti v souladu s příslušnými zákony.

Jakkoliv je Vietnam stále chudou zemí s nízkými příjmy na hlavu a s poměrně nedávnou válečnou zkušeností, daří se zde dosahovat značných úspěchů v budování infrastruktury, kde zřejmě nejviditelnější výsledky jsou u dálnic, železnic, ve vodní a letecké dopravě. Podle ministerstva pošt a telekomunikací má Vietnam v současnosti 120 milionů uživatelů mobilních telefonů. Při repatriaci je nutné předložit řadu dokumentů obsahujících formulář žádosti, který musí být řádně, přesně a pravdivě vyplněn, kopie cestovního pasu nebo jiného dokladu, který má platnost cestovního pasu, tři aktuální fotografie a osoby, které žádají o repatriaci a mají ručitele mezi příbuznými, doloží dopis od ručitele, doklady potvrzující příbuzenský vztah mezi ručitelem a žadatelem a doklady potvrzující, že žadatel je schopen se sám o sebe po návratu postarat. Vietnamci žijící v zahraničí musí požádat o repatriční doložku, která jim poslouží jako cestovní pas a vízum ke

vstupu na území Vietnamu. Navrátilci bez rodiny mají ve Vietnamu k dispozici celou řadu možností ubytování hrazeného z vlastních prostředků. Na trhu jsou nemovitosti od běžných bytů po přepychové apartmány a vily, které si lze pronajímat nebo i koupit. Stavba domu na příslušném pozemku je další poměrně jednoduchá varianta. V posledních několika letech vietnamská vláda navázala úzkou spolupráci s úřadem vysokého komisaře OSN pro uprchlíky v rámci asistence pro vietnamské uprchlíky v zahraničí zaměřené na bezpečný návrat do vlasti a na úspěšnou neintegraci do konkrétních obcí. Pomoc byla poskytnuta více než 100.000 Vietnamců, žijících v uprchlických táborech v Hong Kongu a dalších zemích Jihovýchodní Asie s cílem usnadnit jim návrat a neintegrovat je do jejich komunit. Tato spolupráce byla oceňována a uváděna jako model pro mezinárodní společenství, které se pokouší řešit problémy s nelegální migrací. Samostatná výdělečná činnost je upravena zákonem o soukromém podnikání. Jakkoli je Vietnam stále chudá země s nízkou úrovní příjmu na hlavu a válečnou historií, v oblasti vzdělávání zaznamenává významné úspěchy. Gramotnost obyvatelstva ve Vietnamu je vysoká – 92 % populace. Informace Mezinárodní organizace pro migraci OIM z října 2012, týkajícího se Vietnamu, dle které v oblastech neintegrace, genderové politiky, zdravotnictví, komunitního rozvoje, vzdělávání a mikrofinancování působí mezinárodní i nevládní organizace, např. kancelář Dánského červeného kříže.

14) Informaci Infobanky ČTK, Země světa Vietnam, ze které vyplývá, že Vietnam je přímořský stát v Jihovýchodní Asii na pobřeží Jihočínského moře. Hraničí s Kambodžou, Laosem a Čínou. Počet obyvatel je odhadem 90 miliónů. V zemi je na 60 národnostních menšin. Hlavním městem je Hanoj se 3 mil. obyvatel.

III.

Výčet důvodů pro poskytnutí mezinárodní ochrany podle § 12 písm. a) a b) zákona o azylu je taxativně vymezen, a jiné než tam uvedené důvody nezakládají důvod pro udělení azylu. Podle výše citovaného ustanovení se mezinárodní ochrana udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec

- a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo
- b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých

politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

Za pronásledování se pro dle ust. § 2 odst. 8 tohoto zákona považuje závažné porušení lidských práv, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání, pokud jsou prováděna, podporována nebo trpěna původci pronásledování.

Podle odst. 9 téhož ustanovení původcem pronásledování nebo vážné újmy (§ 14a) se rozumí státní orgán, strana nebo organizace ovládající stát nebo

podstatnou část území státu, jehož je cizinec státním občanem nebo v němž měla osoba bez státního občanství poslední trvalé bydliště. Původcem pronásledování nebo vážné újmy se rozumí i soukromá osoba, pokud lze prokázat, že stát, strana nebo organizace, včetně mezinárodní organizace, kontrolující stát nebo podstatnou část jeho území nejsou schopny nebo ochotny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním nebo vážnou újmu.

Za pronásledování nebo vážnou újmu se nepovažuje (odst.10 cit. ustanovení), může-li cizinec s přihlédnutím k osobní situaci nalézt účinnou ochranu v jiné části státu, jehož státní občanství má, nebo je-li osobou bez státního občanství, v jiné části státu svého posledního trvalého bydliště, pokud se obava z pronásledování nebo vážné újmy vztahuje pouze na část území státu.

Podle § 13 odst. 1 z.č. 325/1999 Sb. rodinnému příslušníkovi azylanta, jemuž byl udělen azyl podle § 12 nebo § 14, se v případě hodném zvláštního zřetele udělí azyl za účelem sloučení rodiny, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12.

Rodinným příslušníkem se podle odst. 2 téhož ustanovení pro účely sloučení rodiny podle odstavce 1 rozumí

- a) manžel nebo partner azylanta,
- b) svobodné dítě azylanta mladší 18 let,
- c) rodič azylanta mladšího 18 let,
- d) zletilá osoba odpovídající za nezletilou osobu bez doprovodu podle § 2 odst. 13, nebo
- e) svobodný sourozenec azylanta mladší 18 let.

Podle odst. třetího předpokladem udělení azylu za účelem sloučení rodiny manželů azylanta je trvání manželství před udělením azylu azylantovi. Předpokladem udělení azylu za účelem sloučení rodiny partnerovi azylanta je trvání partnerství před udělením azylu azylantovi.

Jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu (§ 14).

Podle § 14a odst.1 zákona o azylu doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany

zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.

Podle odst. 2 téhož ustanovení za vážnou újmu se podle tohoto zákona považuje

- a) uložení nebo vykonání trestu smrti,
- b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu,
- c) vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo
- d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

Podle § 14b odst. 1 zákona o azylu rodinnému příslušníkovi osoby požívající doplňkové ochrany se v případě hodném zvláštního zřetele udělí doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro její udělení.

Rodinným příslušníkem se pro účely sloučení rodiny podle odstavce 1 rozumí

- a) manžel nebo partner osoby požívající doplňkové ochrany,
- b) svobodné dítě osoby požívající doplňkové ochrany, které je mladší 18 let,
- c) rodič osoby požívající doplňkové ochrany, která je mladší 18 let,
- d) zletilá osoba odpovídající za nezletilou osobu bez doprovodu podle § 2 odst. 14, nebo
- e) svobodný sourozenec osoby požívající doplňkové ochrany, který je mladší 18 let.

Podle § 15a odst. 1 doplňkovou ochranu podle § 14a nebo 14b nelze udělit, i když budou zjištěny důvody uvedené v § 14a, avšak je důvodné podezření, že cizinec, který podal žádost o udělení mezinárodní ochrany,

- a) se dopustil trestného činu proti míru, válečného trestného činu nebo trestného činu proti lidskosti ve smyslu mezinárodních dokumentů obsahujících ustanovení o těchto trestných činech,
- b) spáchal zvlášť závažný zločin,
- c) se dopustil činů, které jsou v rozporu se zásadami a cíli Organizace spojených národů, nebo
- d) představuje nebezpečí pro bezpečnost státu.

Podle čl. 6 Směrnice Rady 2004/83/ES ze dne 29.4.2004 o minimálních normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní

příslušnosti, aby mohli žádat o postavení uprchlíka nebo osoby, která z jiných důvodů potřebuje mezinárodní ochranu, a o obsahu poskytované ochrany (dále jen „kvalifikační směrnice“) mezi původce pronásledování nebo vážné újmy patří

a) stát;

b) strany nebo organizace ovládající stát nebo podstatnou část území státu;

c) nestátní původci, lze-li prokázat, že původci uvedení v písmenech a) a b), včetně mezinárodních organizací, nejsou schopni nebo ochotni poskytnou ochranu před pronásledováním nebo vážnou újmu, které jsou uvedeny v článku 7“.

Podle čl. 7 odst. 1 kvalifikační směrnice „ochranu mohou poskytovat

a) stát nebo

b) strany nebo organizace, včetně mezinárodních organizací, které ovládají stát nebo podstatnou část území státu“.

Podle čl. 7 odst. 2 kvalifikační směrnice se „má... zpravidla za to, že ochrana je poskytována, jestliže subjekty uvedené v odstavci 1 čl.7 směrnice učiní přiměřené kroky k zabránění pronásledování nebo způsobení vážné újmy, mimo jiné zavedením účinného právního systému pro odhalování, stíhání a trestání jednání představujících pronásledování nebo způsobení vážné újmy, a žadatel má k této ochraně přístup“.

IV.

Ze všech procesních úkonů, učiněných žalobcem v řízení o udělení mezinárodní ochrany v České republice dospěl soud k závěru, že žalobce neopustil zemi původu z důvodu, že by byl pronásledován pro uplatňování politických práv a svobod, ani ze strachu z pronásledování z důvodů rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině, nebo zastávání politických názorů ve státě, jehož občanství má. Ostatně žalobce nic takového v žalobě netvrdil.

Žalobce tvrdil, že opustil zemi původu v roce 1992 za účelem podnikání. První tři roky po vstupu do ČR pomáhal svým krajanům v tržnici, poté začal podnikat samostatně. Podnikání se věnoval až do srpna 2000. Při potyčce na tržnici v Olomouci dne 19.8.2000 bodl nožem krajana, který na následky zranění podlehl. Za své chování byl odsouzen rozsudkem Krajského soudu v Ostravě, pobočka Olomouc ve věci č.j. 543 T 3/2005-629 k trestu odnětí svobody v trvání dvanácti let. Z výkonu trestu byl podmíněně propuštěn se zkušební dobou sedmi let a s dohledem probační a mediační služby.

Žalobce v průběhu správního řízení neuvedl žádné skutečnosti, na základě kterých by bylo možno učinit závěr, že vyvíjel ve své vlasti činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu, za kterou by byl azylově relevantním způsobem pronásledován. Žadatel v průběhu řízení potvrdil, že nikdy nebyl členem žádné politické strany ani organizace, neuvedl, že by se v průběhu svého života zúčastnil ve vlasti jakýchkoliv aktivit politického charakteru či se jinak politicky angažoval.

Z výpovědí žalobce není možno dovodit, že by žalobce mohl ve vlasti pociťovat odůvodněný strach z pronásledování z důvodu jeho rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání politických názorů, či že by mu takové pronásledování hrozilo v případě návratu do vlasti.

Uváděl-li žalobce, že se obává trestního stíhání ve Vietnamu za trestný čin, kterého se dopustil v České republice a za který byl v České republice odsouzen, jeví se tento důvod lichý, byť je pravdou, že za trestný čin, kterého se žalobce dopustil, může být v určitých případech uložen ve Vietnamu až trest smrti. V daném případě však žalobce za skutek, který spáchal na území České republiky, byl odsouzen a vykonal trest odnětí svobody. Za skutek spáchaný na území České republiky nemůže být souzen znovu ve své vlasti, zvláště když trest odnětí svobody zčásti vykonal a ve zbytku byl propuštěn se zkušební dobou 7 let. Pokud se žalobce dovolával odůvodnění rozsudku ve věci Krajského soudu v Ostravě, pobočka Olomouc sp. zn. 53T 3/2005, pak nutno konstatovat, že soud se v této věci zabýval otázkou, zda lze za spáchaný trestný čin vydat žalobce do vlasti k jeho potrestání. Soud dospěl k závěru, že žalobce nelze vydat, neboť reálně hrozí za spáchaný trestný čin uložení trestu smrti. Dle dostupných informací však neexistuje ve Vietnamské socialistické republice právní důvod k opětovnému trestnímu stíhání osoby, která spáchala trestný zločin v zahraničí, byla za něj v zahraničí odsouzena a vykonala tam i stanovený trest odnětí svobody.

Hrozba trestního stíhání či již zahájené stíhání může být sama o sobě azylově relevantní, pokud osobě, jež je jí ohrožena, v souvislosti s tím hrozí skutečně zásadní fyzické či psychické útrapy či dokonce smrt již jen z důvodu, že v zemi původu takové následky trestního stíhání pravidelně (tj. ve významné části případů) nastávají, tj. jsou přiměřeně pravděpodobné (§ 12 a § 14a zákona č. 325/1999 Sb., o azylu). Dále tak tomu může být v případech, kdy je z konkrétních skutečností patrné, že u žadatele se okolnosti jeho stíhání či možného stíhání v nežádoucím směru významně a s velmi tíživými důsledky pro sféru jeho základních práv vymykají obvyklým standardům země původu, např. proto, že stíhání je vedeno z účelových politických důvodů či proto, aby zastrašilo, umlčelo či jinak nelegitimně ovlivnilo stíhaného nebo jej připravilo o majetek, případně zničilo jeho společenské postavení, přičemž prostředky k nápravě takto účelového trestního stíhání a na ochranu stíhaného v zemi původu nejsou k dispozici či jsou neúčinné. O takový případ se však v případě žalobce nejedná. Krajský soud se ztotožňuje s názorem žalovaného v tom, že pokud žalobce uvádí obavy z opakovaného potrestání po návratu do Vietnamu kvůli tomu, že na území ČR spáchal trestný čin vraždy, jedná se o pouhou domněnku spekulativního charakteru, která nemá ve zjištěných skutečnostech žádnou oporu. Tato domněnka je vyvrácena informací MZV č.j. 123004/2012-LPTP, jak je citována shora.

Pokud se jedná o tvrzení žalobce, že chce v ČR žít s manželkou a dětmi, pak soud uvádí, že tuto skutečnost nelze podřadit k taxativně vyjmenovaným důvodům pro udělení mezinárodní ochrany, jak jsou vymezeny v zákoně o azylu. Ostatně

nelze ani dovodit, že by pouze Česká republika byla jedinou zemí, v níž by mohli společně naplňovat svůj soukromý, potažmo rodinný život.

Z hlediska uplatněných důvodů žádosti o udělení mezinárodní ochrany se krajský soud zcela ztotožňuje s podrobně odůvodněným právním názorem a závěrem žalovaného, že důvody uvedené žalobcem nelze podřadit pod některou z forem mezinárodní ochrany v ustanovení § 12 písm. a) a b) zákona o azylu. Důvodem žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany se jeví snaha setrvat na území ČR s rodinou a strach z návratu do vlasti z důvodu obav z případného odsouzení za skutek spáchaný na území ČR.

Důvody pro udělení mezinárodní ochrany jsou v ustanovení § 12 zákona o azylu taxativně vymezeny. Jiné, než vymezené důvody nelze tomuto ustanovení podřadit.

Žalobce nesplňuje důvody pro udělení azylu podle § 13 zákona o azylu, když se nejedná o manžela azylanta, svobodné dítě azylanta mladší 18 let, rodiče azylanta mladšího 18 let ani o zletilou osobu odpovídající za nezletilou osobu bez doprovodu. Nejde ani o sloučení rodiny manžela azylanta, jehož manželství trvalo před udělením azylu azylantovi.

Pokud jde o udělení azylu podle § 14 zákona o azylu, to je vázáno na důvody zvláštního zřetele hodné pro případ, že nejsou podmínky pro udělení azylu ve smyslu ust. § 12 cit. zákona. Je věcí správního uvážení rozhodujícího orgánu. Soud při přezkoumávání takového rozhodnutí nehodnotí výsledek úvahy správního orgánu, nýbrž pouze to, zda rozhodnutí logicky plyne z provedených důkazů a zda k němu správní orgán dospěl řádným procesním postupem. Na azyl z humanitárních důvodů není právní nárok. V otázkách přezkumu správního rozhodnutí, které je ovládáno zásadami správního uvážení, zákon vytváří kritéria, podle nichž a v jejichž rámci se může uskutečnit volba, včetně výběru a zjišťování těch skutečností konkrétního případu, které nejsou správní normou předpokládány, ale uvážením správního orgánu jsou uznány za potřebné pro volbu jeho rozhodnutí. Samotné správní rozhodnutí podléhá přezkumu soudu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem. Za splnění těchto předpokladů není soud oprávněn z týchž skutečností dovozovat jiné nebo přímo opačné závěry. Soud ze správního spisu nezjistil žádný zvláštního zřetele hodný důvod pro udělení azylu podle § 14 zákona o azylu. Zdravotní stav žalobce je dobrý, nevyžaduje žádnou zvláštní specializovanou léčbu, která by byla v jeho vlasti nedostupná.

Krajský soud ze všech shora uvedených skutečností došel k názoru, že žalovaný nepochybil, když žalobci podle shora citovaného ustanovení § 12 písm. a), a b) zákona o azylu mezinárodní ochranu neudělil. Žalovaný také nepochybil v tom, že neudělil žalobci mezinárodní ochranu podle § 13, § 14 zákona o azylu, neboť pro udělení mezinárodní ochrany dle těchto zákonných ustanovení nebyly shledány

žádné relevantní skutečnosti. V posuzovaném případě však nebylo prokázáno skutečné nebezpečí, které by žalobci hrozilo.

Při výkladu § 15a zákona o azylu je nutno vycházet, jak uvádí Nejvyšší správní soud ve svém rozhodnutí ze dne 29.3.2011 č.j. 6 Azs 40/2010, z čl. 17 odst. 1 písm. c) směrnice 2004/83/ES o minimálních normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli žádat o postavení uprchlíka nebo osoby, která z jiných důvodů potřebuje mezinárodní ochranu, a o obsahu poskytované ochrany (dále jen „kvalifikační směrnice“), podle něhož je státní příslušník třetí země nezpůsobilý k podpůrné ochraně, „existují-li vážné důvody se domnívat, že je vinen činy, které jsou v rozporu se zásadami a cíli OSN uvedenými v preambuli a v člancích 1 a 2 Charty OSN“. Podle čl. 17 odst. 2 jsou osoby vyloučeny z podpůrné ochrany rovněž, pokud „podněcují k páchání [těchto] zločinů... nebo se na jejich páchání jinak účastní.“ Toto ustanovení bylo transponováno do § 15a odst. 2 zákona o azylu (bez dodatku „uvedenými v preambuli a v člancích 1 a 2 Charty OSN“).

Nejvyšší správní soud poukázal na to, že klauzuli pro vyloučení z dobrodiní azylu obdobného znění obsahuje čl. 12 odst. 2 písm. c) kvalifikační směrnice, „existují-li závažné důvody se domnívat, že je [státní příslušník] vinen činy, které jsou v rozporu se zásadami a cíli OSN uvedenými v preambuli a v člancích 1 a 2 Charty OSN“ (s ohledem na anglické znění směrnice, které v obou případech používá termíny „serious reasons for considering that“).

V daném případě soud vzal v úvahu především předmět a účel Ženevské úmluvy. Účelem článku 1 F je zejména to, aby dobrodiní azylu nepožívaly osoby, jež si mezinárodní ochranu nezasluhují. Z toho důvodu se zdá být nelogické, aby osobám, které spáchaly nepolitický vážný zločin v zemi azylu, a nikoliv mimo její území, byly ponechány výhody plynoucí z Ženevské úmluvy. Na druhou stranu z účelu této úmluvy vyplývá i nutnost interpretovat jakákoliv omezení restriktivně vzhledem k důsledkům, jež mohou nastat.

V daném případě bylo nesporné, že žalobce spáchal na území ČR vážný nepolitický zločin. Nevztahují se tedy na něj ustanovení § 14a a 14b zákona o azylu. Žalovaný nebyl dále povinen zjišťovat případnou existenci důvodů uvedených v § 12 nebo 14a zákona o azylu. Žalovaný se v dostatečném rozsahu zabýval tvrzeními

žalobce o tom, že v případě návratu do vlasti mu hrozí vážná újma (uložení trestu smrti) a tato tvrzení vyvrátil. Soud se s odůvodněním žalobce v tomto směru ztotožňuje.

Pro úplnost soud uvádí, že smyslem mezinárodní ochrany je poskytnout cizinci ochranu před takovými negativními jevy v zemi jeho původu, které lze podřadit některému z důvodů pro udělení azylu podle § 12 a násl. zákona o azylu, nebo některému z důvodů pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a téhož zákona (viz rozsudky NSS č.j. 6 Azs 12/2003-49 z 6.11.2009 a č.j. 9Azs 45/2009-94 z 18.3.2010).

Soud zdůrazňuje, že mezinárodní ochrana ve smyslu zákona č. 325/1999 Sb. je právním institutem výjimečným, jehož smyslem je poskytnout žadateli ochranu, nikoliv však před jakýmkoliv negativními jevy v zemi jeho původu, ale jen z důvodů uvedených v zákoně o azylu.

Institut mezinárodní ochrany nelze chápat jako jeden z prostředků k legalizaci pobytu cizince na území České republiky a nelze jej využívat jako „náhradní řešení“ v případech, kdy cizinec nesplňuje podmínky pro získání trvalého pobytu podle zákona č. 326/1999 Sb. Snaha o legalizaci pobytu na území České republiky je sice důvodem pochopitelným, nikoliv natolik závažným a naléhavým, aby bez přistoupení dalších okolností zvláštního zřetele hodných, mohl být vnímán jako výjimečný, tedy zvláštního zřetele hodný ve smyslu ust. § 14 z.č. 325/1999 Sb.

Podle názoru krajského soudu měl žalovaný dostatečné podklady k tomu, aby zjistil beze zbytku úplně skutkový stav, a aby mohl posoudit důvodnost žádosti žalobce. Krajský soud se ztotožňuje se závěry žalovaného, že při posuzování žádosti žalobce postupoval v souladu s příslušnými právními normami a dbal na zachování všech práv žalobce garantovaných právním řádem České republiky. Z obsahu spisu vyplývá, že žalovaný se žádostí žalobce zabýval odpovědně a svědomitě, a vycházel ze spolehlivě zjištěného stavu věci. Z přílohy k pohovoru s žalobcem vyplývá, že mu byla dána možnost, aby se před vydáním rozhodnutí vyjádřil k protokolu o výsledku, případně navrhl jeho doplnění. Žalovaný vycházel ze spolehlivě zjištěného stavu věci. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí vyplývá, které skutečnosti byly podkladem rozhodnutí, jakými úvahami byl žalovaný veden při hodnocení důkazů a při použití právních předpisů, na základě kterých rozhodoval. Napadené rozhodnutí proto soud považuje za přesvědčivé, a proto námitka, že rozhodnutí je nepřezkoumatelné, neobstojí.

K řešení otázek, týkajících se pobytu cizinců na území České republiky, slouží zákon o pobytu cizinců č. 326/1999 Sb. a žalobce může k úpravě svého budoucího pobytu na území ČR využít instituty tohoto zákona, pokud splňuje nebo splní

podmínky v tomto zákoně stanovené, kde tyto instituty nelze nahrazovat udělením mezinárodní ochrany podle zákona o azylu. Žalobce si ke své ochraně nemůže „vybrat“ zákon č. 325/1999 Sb., o azylu, který je specifickou normou sloužící jako štít lidem, kteří byli ve své vlasti pronásledováni či byli ohroženi vážnou újmou, nikoliv univerzálním nástrojem k legalizaci pobytu. Žalobce nijak neprokázal, že by se na něj tento zákon vztahoval.

Po provedeném řízení soud žalobu zamítl jako nedůvodnou podle ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. a podle § 51 s.ř.s. rozhodl ve věci bez nařízení jednání se souhlasem účastníků řízení.

Výrok o nákladech řízení je odůvodněn § 60 odst. 1, 2 s.ř.s. Žalobce nebyl v řízení úspěšný. Žalovaný náhradu nákladů řízení neúčtoval.

P o u ě n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních

u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Ostravě dne 29. listopadu 2013

JUDr. Bohuslava Drahošová
samosoudkyně

